

СИЛАБУС
навчальної дисципліни «СТРАХУВАННЯ»

Спеціальність	075 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Освітня програма	075 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Курс / семестр вивчення	2 курс, 4 семестр
Кількість кредитів ЄКТС	5 кредитів
Розподіл за видами занять та годинами навчання	Лекції - 32 год.
	Практичні заняття - 48 год.
	Самостійна робота - 70 год.
Вид індивідуального завдання	реферат / контрольна робота
Форма підсумкового контролю	залік (електронне тестування)
Адреса курсу в системі електронного навчання університету (СДО Прометей)	http://dlc.suem.edu.ua:5604/client/find.asp?find=%D1%F2%F0%E0%F5%F3%E2%E0%ED%ED%FF
Кафедра (назва, № кабінету, контактний телефон, e-mail)	Маркетингу, фінансів, банківської справи та страхування
Анотація навчальної дисципліни:	
Дисципліна «Страхування» відноситься до циклу професійно орієнтованих дисциплін. Вона вивчає теоретичні основи організації страхового захисту, а також функції, особливості організації страхових послуг в Україні.	
Мета навчальної дисципліни:	Формування системи знань зі страхування, вивчення теоретичних основ і принципів побудови сучасного страхового ринку, послідовне формування в студентів знання основних положень теорії та практики страхування фізичних і юридичних осіб, а також з'ясування особливостей фінансової діяльності страховика
Мета орієнтована на формування у студентів таких компетентностей:	Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми в процесі професійної діяльності або навчання у сфері фінансів, банківської справи та страхування, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог до професійної, навчальної або дослідницької діяльності.
Очікувані результати навчання:	<p>ПР 1. Знати та розуміти економічні категорії, закони, причинно-наслідкові та функціональні зв'язки, які існують між процесами та явищами на різних рівнях економічних систем.</p> <p>ПР 2. Знати і розуміти теоретичні основи та принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.</p> <p>ПР 3. Визначати особливості функціонування сучасних світових та національних фінансових систем та їх структури.</p> <p>ПР 4. Знати механізм функціонування державних фінансів, у т.ч. бюджетної та податкової систем, фінансів суб'єктів господарювання, фінансів домогосподарств, фінансових ринків, банківської системи та страхування.</p> <p>ПР 5. Володіти методичним інструментарієм діагностики стану фінансових систем (державні фінанси, у т.ч. бюджетна та податкова системи, фінанси суб'єктів господарювання, фінанси домогосподарств, фінансові ринки, банківська система та</p>

страхування).

ПР 6. Застосовувати відповідні економіко-математичні методи та моделі для вирішення фінансових задач.

ПР 7. Розуміти принципи, методи та інструменти державного та ринкового регулювання діяльності в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР 8. Застосовувати спеціалізовані інформаційні системи, сучасні фінансові технології та програмні продукти.

ПР 9. Формувати і аналізувати фінансову звітність та правильно інтерпретувати отриману інформацію.

ПР 10. Ідентифікувати джерела та розуміти методологію визначення і методи отримання економічних даних, збирати та аналізувати необхідну фінансову інформацію, розраховувати показники, що характеризують стан фінансових систем. ПР 11.

Володіти методичним інструментарієм здійснення контрольних функцій у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР12. Використовувати професійну аргументацію для донесення інформації, ідей, проблем та способів їх вирішення до фахівців і нефахівців у фінансовій сфері діяльності.

ПР13. Володіти загальнонауковими та спеціальними методами дослідження фінансових процесів.

ПР14. Вміти абстрактно мислити, застосовувати аналіз та синтез для виявлення ключових характеристик фінансових систем, а також особливостей поведінки їх суб'єктів.

ПР15. Спілкуватись в усній та письмовій формі іноземною мовою у професійній діяльності. ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідженнях та професійному спілкуванні.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань. ПР20. Виконувати функціональні обов'язки в групі, пропонувати обґрунтовані фінансові рішення.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПР23. Визначати досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної області у загальній системі знань, використовувати різні види та форми рухової активності для ведення здорового способу життя.

Перелік тем:

Тема 1. СУТНІСТЬ, ПРИНЦИПИ Й РОЛЬ СТРАХУВАННЯ

1. Необхідність і форми страхового захисту.
2. Функції страхування.
3. Принципи страхування.
4. Роль страхування в ринковій економіці.

Тема 2. КЛАСИФІКАЦІЯ СТРАХУВАННЯ

1. Класифікація за критеріями страхування.
2. Класифікація за ознаками страхування.
3. Обов'язкове та добровільне страхування.

Тема 3. СТРАХОВІ РИЗИКИ ТА ЇХ ОЦІНЮВАННЯ

1. Поняття й основні характеристики ризику.
2. Ознаки страхового ризику.
3. Характеристика ризиків у страховій діяльності.
4. Управління страховими ризиками (ризик-менеджмент у страхуванні).

Тема 4. СТРАХОВИЙ РИНОК

1. Загальна характеристика страхового ринку.
2. Структура страхового ринку.
3. Інфраструктура страхового ринку.
4. Страхові посередники.
5. Об'єднання страховиків та учасників страхового ринку.

Тема 5. СТРАХОВА ОРГАНІЗАЦІЯ

1. Порядок укладання й ведення договору страхування.
2. Системи страхової відповідальності.
3. Структура та органи управління страховою організацією.
4. Сутність і завдання актуарних розрахунків. Показники страхової статистики.
5. Структура страхового тарифу. Методи розрахунку страхових тарифів у страхуванні.

Тема 6. ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ СТРАХОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

1. Основи регулювання страхової діяльності.
2. Завдання та функції державного нагляду за страховою діяльністю в Україні.
3. Порядок реєстрації, ліцензування, реорганізації й ліквідації страхової компанії.

Тема 7. ОСОБИСТЕ СТРАХУВАННЯ

1. Економічний зміст і класифікація особистого страхування.
2. Страхування від нещасних випадків.
3. Медичне страхування.
4. Страхування життя.

ТЕМА 8. СТРАХУВАННЯ МАЙНА

1. Загальні положення майнового страхування.
2. Страхування майна юридичних осіб.
3. Страхування майна фізичних осіб.
4. Страхування транспортних засобів і вантажів.

Тема 9. СТРАХУВАННЯ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

1. Загальні положення страхування відповідальності.
2. Обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів.
3. Функції Моторного (транспортного) страхового бюро України.
4. Міжнародна система «Зелена картка».
5. Страхування інших видів відповідальності

Тема 10. ПЕРЕСТРАХУВАННЯ Й СПІВСТРАХУВАННЯ

1. Сутність перестрахування та його значення.
2. Основні види перестраховальних операцій.
3. Види договорів перестрахування.

4. Співстрахування й механізм його застосування.

Тема 11. ДОХОДИ, ВИТРАТИ ТА ПРИБУТОК СТРАХОВИКА

1. Характеристика доходів страхових компаній.

2. Характеристика видатків страхових компаній.

3. Формування фінансових результатів страховика.

4. Оподаткування страхових компаній. Особливості оподаткування прибутку страхових компаній.

Тема 12. ФІНАНСОВА НАДІЙНІСТЬ СТРАХОВОЇ КОМПАНІЇ

1. Поняття фінансової надійності страховика.

2. Умови забезпечення платоспроможності страховика.

3. Страхові резерви й порядок їх формування.

4. Оцінювання фінансового стану страховика.

Рекомендовані джерела:

1. Базилевич В.Д. Страхування : підручник. К.: Знання, 2018. 1019 с

2. Брязкало А.Є., Гладчук О.М., Кучерівська С.С. Страхування: практикум. Чернівці: Чернівецький національний університет ім. Юрія Федьковича, 2020. 151 с.

3. Журавка О.С. Страхування: навчальний посібник. Суми: Сумський державний університет, 2020. 349 с.

4. Журавльова Т.О. Страхування: навчальний посібник. Одеса: Освіта України, 2017. 318 с.

5. Плиса В.Й. Страхування : підручник. Друге видання, виправлене й доповнене. К.: Каравела, 2019. 512 с.

6. Русул Л.В., Фецишин М.П., Лаврук Н.А. Страхування: від теорії до практики: навч. посіб. Кам'янець-Подільський: Аксіома, 2018. 288 с.

7. Терещенко Т.Є., Заволока Л.О., Пономарьова О.Б. Страхування (у схемах, таблицях, коментарях): навч. посібник. Дніпро : Університет митної справи та фінансів, 2020. 221с.

Система оцінювання результатів навчання:

Максимальна кількість балів, які студент може здобути протягом семестру (до іспиту) – 70.

Максимальна кількість балів, які студент може здобути на іспиті – 30.

Накопичування рейтингових балів з навчальної дисципліни:

Доповіді на семінарських заняттях	10
Звіти з виконання практичних робіт	10
Усне опитування	10
Письмові роботи з засвоєння тем курсу	10
Виконання контрольної роботи (реферату)	20
Виконання завдань самостійної роботи	10
Разом	70 балів

Шкала оцінювання результатів навчання:

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Шкала ЄКТС	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи)	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D		
60-63	E	задовільно	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Політика курсу:

Політика дотримання академічної доброчесності

Викладання навчальної дисципліни ґрунтується на засадах академічної доброчесності. Порушеннями академічної доброчесності вважаються: академічний плагіат, фабрикація, фальсифікація, списування.

За порушення академічної доброчесності студенти можуть бути притягнені до такої академічної відповідальності: повторне проходження оцінювання (контрольна робота, іспит тощо); повторне проходження відповідного освітнього компонента освітньої програми.

Комунікаційна політика

Студенти повинні мати активовану пошту.

Обов'язком студента є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки та відвідування, перегляд інформації в Viber, Телеграм-каналах групи.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком студента є робота з дистанційним курсом «Страхування».

Усі письмові запитання до викладачів стосовно курсу мають надсилатися на університетську електронну пошту кафедри.

Політика щодо пропусків занять

Студенти мають відвідувати лекційні й практичні (семінарські) заняття. Відсутність студента на занятті може бути виправдана поважною причиною. Поважними причинами відсутності вважаються: хвороба, участь у Всеукраїнській студентській олімпіаді, Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт чи будь-якому іншому заході, який можна віднести до заходів, що сприяють розвитку студентів і поліпшенню іміджу університету (факультету).

Політика щодо виконання навчальних завдань пізніше встановленого терміну

Студенти мають виконувати всі навчальні завдання у встановлені терміни. Студент, який не виконав ту чи іншу кількість навчальних завдань вчасно й хоче надолужити прогаяне, може звернутися по допомогу до викладача.

Політика щодо оскарження оцінювання

Якщо студент не згоден з оцінюванням його знань він може оскаржити виставлену викладачем оцінку у встановленому порядку.

Бонуси

Студенти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій отримують додатково 2 бали до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

Силабус затверджено на засіданні кафедри, протокол від « ___ » _____ 20__ р. № _____.